

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій
Кафедра економіки і маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

к.е.н. Олексюк Г.В.
Протокол від «30» серпня 2022 р. № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Агломераційні процеси територій»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

вид дисципліни	<u>за вибором</u>
мова викладання	<u>українська</u>
освітня програма	«Територіальний маркетинг»
спеціальність	075 Маркетинг
галузь знань	07 Управління та адміністрування

Робоча програма навчальної дисципліни «Агломераційні процеси територій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Територіальний маркетинг».

Розробники (викладачі):

доцент кафедри ЕКМ, д.е.н., доц.

Лисяк Н.М.

Гарант освітньої програми:

доцент кафедри ЕКМ, д.е.н., ст.досл.,

Попадинець Н. М.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки і маркетингу

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	150	150
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	45	6
• лекційні заняття, год.	15	2
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	30	4
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	105	144
• контрольні роботи, к-сть/год.	-	30
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	-	-
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	105	114
Екзамен	1 (2 сем.)	1 (2 сем.)

Частка аудиторного навчального часу здобувача освіти у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 35%; заочної форми навчання – 5%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей, необхідних для обґрунтування ефективних рішень у сфері урбаністики з урахуванням світового досвіду управління та просторового планування міст та територій.

2.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми (окрім дисциплін вільного вибору)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

загальні компетентності:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

фахові компетентності:

СК5. Здатність до діагностування маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, здійснення маркетингового аналізу та прогнозування.

СК9. Здатність здійснювати на належному рівні теоретичні та прикладні дослідження у сфері маркетингу.

СК11. Здатність застосовувати знання з педагогіки і психології у навчальному процесі у закладах вищої освіти.

СК17. Здатність готувати пропозиції та здійснювати дослідження позитивних і негативних сторін впливу агломераційних процесів, які не врегульовані чинним законодавством України попри фактичне їх існування на сьогодні.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

Знання:

ЗН1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

Комунікація:

К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПР1. Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод	<u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і визначень; письмове опитування, тестовий контроль
ПР2. Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод	<u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і визначень; письмове опитування, тестовий контроль
ПР5. Презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, маркетингових проектів державною та іноземною мовами	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод	<u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і визначень; письмове опитування, тестовий контроль
ПР7. Вміти формувати і вдосконалювати систему маркетингу ринкового суб'єкта	<u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод	<u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і визначень; письмове опитування,

		тестовий контроль
<p>ПР10. Обґрунтувати маркетингові рішення на рівні ринкового суб'єкта із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів.</p>	<p><u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод</p>	<p><u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і визначень; письмове опитування, тестовий контроль</p>
<p>ПР14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку</p>	<p><u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод</p>	<p><u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і репродуктивний метод; дослідницький метод визначень; письмове опитування, тестовий контроль</p>
<p>ПР17. Вміти оприлюднити результати власних наукових досліджень у фаховому середовищі та презентувати їх із застосуванням сучасних технічних засобів</p>	<p><u>Лекційні та практичні заняття:</u> інформаційно-рецептивний метод; репродуктивний метод; евристичний метод; метод проблемного викладу <u>Самостійна робота:</u> репродуктивний метод; дослідницький метод</p>	<p><u>Поточний та екзаменаційний контроль. Методи оцінювання знань:</u> вибіркоче усне опитування; виступи на семінарах; тести; оцінка активності; внесених пропозицій оригінальних рішень, уточнень і репродуктивний метод; дослідницький метод визначень; письмове опитування, тестовий контроль</p>

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Соціально-економічні та екологічні засади містобудівної діяльності	Європейська практика підтримки розвитку територій
2.	Стратегічне планування в територіальних громадах на основі маркетингового підходу	Маркетингові дослідження інвестиційних проектів розвитку територій

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна розкриває сутність агломеризації простору як функціонального поняття, тлумачення відповідних базових понять і термінів, ключові напрями досліджень процесів агломерації, а також питання, пов'язані з розробкою основ агломераційної політики в Україні та вдосконалення системи управління розвитком агломерацій і метрополійних просторів в сучасних умовах. Вивчення різних аспектів феномену агломеризації займає провідну роль у вивченні проблем розвитку міст і регіонів, розробці пріоритетних напрямів модернізації регіональної політики в умовах інституційних трансформацій. Дисципліна розрахована на студентів освітнього рівня «магістр», а також усіх, кого цікавлять питання економіки та урбаністики.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	ВСТУПНА ЛЕКЦІЯ. 1. Актуальність дисципліни «Агломераційні процеси територій». 2. Мета, завдання та структура курсу 3. Понятійно-категорійний апарат дисципліни	2	2
2.	ТЕОРІЯ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМ І ЗАДАЧ АГЛОМЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 1. Процеси агломеризації і метрополізації простору як нове явище в урбанізації. 2. Історичні аспекти розвитку агломерацій і метрополій 3. Урбаністичні теорії для розуміння підходів щодо розвитку міст і формування агломераційних процесів.	2	
3.	МЕТОДОЛОГІЯ, МЕТОДИ ТА АЛГОРИТМИ ДОСЛІДЖЕННЯ АГЛОМЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 1. Сутність та принципи дослідження агломераційних процесів 2. Наукова обґрунтованість та вибір методів дослідження агломераційних процесів 3. Інформаційне забезпечення дослідження агломераційних процесів	2	
4.	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ АГЛОМЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 1. Головні цілі державного політики у розвитку агломерацій 2. Соціально-демографічні та економічні передумови розвитку агломерацій. 3. Трансформації просторової структури агломерацій	2	
5.	ПРОСТОРОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АГЛОМЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 1. Розселення населення. Форми розселення. 2. Територіальний розвиток міст. 3. Проблеми «розливу» міст. 4. Ресурсні обмеження та бар'єри територіального розвитку міст і агломерацій	2	
6.	ІДЕНТИФІКАЦІЯ умов формування МЕТРОПОЛІЙ та МЕТРОПОЛІЙНИХ ПРОСТОРІВ. 1. Поняття метрополізації простору 2. Метрополіційні функції великих міст України 3. Управління метрополійними просторами України	2	
7.	Просторова організація та розвиток агломераційних і метрополійними просторів 1. Організаційні механізми регулювання агломераційних процесів 2. Економічні механізми регулювання агломераційних процесів 3. Територіально-планувальні механізми регулювання агломераційних процесів	3	
Усього годин		15	2

4.2. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Агломераційні процеси – як об’єкт дослідження. 1. Розмежування понять «місто», «агломерація», «метрополія», «агломераційний простір», «агломеризаційні процеси» 2. Критерії віднесення міст до агломерацій і метрополій	2	2
2.	Обґрунтування моделі розвитку агломерацій 1. Системний підхід до аналізу і моделювання структури міста 2. Обґрунтування структурної моделі агломерації	2	
3.	Аналіз демографічних і суспільних процесів, що відбуваються у агломераціях 1. Міграційні процеси, сегрегація і поляризація населення в агломераціях 2. Рівень і якість життя населення в агломераціях. 3. Розселення населення	2	2
4.	Функції міст та критерії їх віднесення до агломераційного центру 1. Критерії формування агломерацій 2. Аналіз зв’язків між містом-центром і оточуючими територіями, у контексті регіональних імпульсів розвитку 3. Визначити міста в просторі України, перспективні для утворення на їх основі агломерацій	2	
5.	Ефективність заходів та обґрунтування потреби територіального розвитку міста 1. Цілі, пріоритети та вимоги територіального розвитку міста (згідно з містобудівними документами) 2. Стан реалізації заходів територіального розвитку міста 1. Оцінка ефективності заходів територіального розвитку міста	2	
6.	Дослідження впливу агломерації на соціально-економічні диспропорції в країні та регіоні. ; 2. Агломерації як як полюсів зростання у міжнародному й регіональному масштабах, 3. Наслідки зростаючого домінування Києва. 4. Виявлення позитивних і негативних впливів агломерацій на економіку України	2	
7.	Функції міст та критерії їх віднесення до метрополійного центру 1. Дослідження умов формування і розвитку метрополійних функцій великих міст України; 2. Аналіз зв’язків (особливо функціональних) між метрополією і її оточенням (метрополійною зоною) та питань інтеграції економічного і суспільного розвитку в адміністративних одиницях, що формують метрополійний простір;	2	
8.	Дослідження просторової локалізації інвестицій агломераційних просторів 1. Обсяги та структура інвестицій, що вкладаються у розвиток території	2	

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Локалізації інвестицій в просторі агломерацій 3. Виявлення закономірностей просторової локалізації інвестицій агломераційних просторів 		
9.	<p>Дослідження рівня комфортності та умов життя в агломераціях</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Критерії комфортності життя мешканця міста (на прикладі вибраного міста) 2. Інструменти вивчення громадської думки 3. Опитування громадської думки щодо рівня комфортності мешканців в агломерацій 	2	
10.	<p>Дослідження просторової локалізації житла і житлового будівництва агломераційних просторів</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Обсяги та структура житлового будівництва в Україні 2. Локалізації житлового будівництва в просторі агломерацій 3. Виявлення закономірностей просторової локалізації житла агломераційних просторів 	2	
11.	<p>Екологічні аспекти формування і керованого розвитку агломерацій</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Цілі державної політики у сфері екологічного стану міст 2. Дослідження екологічного стану великих міст – обласних центрів 3. Екологічні конфлікти й охорона природного та культурного середовища в агломераційних просторах 	2	
12.	<p>Модель розвитку агломерацій у контексті просторової політики держави</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Цілі державної політики у розвитку великих міст та агломерацій 2. Структура містобудівної документації національного, регіонального і локального рівнів 3. Просторові аспекти формування і керованого розвитку агломерацій 	2	
13.	<p>Фінансово-економічна модель формування і керованого розвитку агломерацій</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Структура бюджету та умови формування бюджетної політики ОТГ 2. Фінансово-економічні інструменти формування і керованого розвитку агломерацій 	2	
14.	<p>Розширення та підвищення економічного потенціалу агломерацій шляхом капіталізації нематеріальних чинників</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Класифікація нематеріальних чинників у розвитку міст та агломерацій 2. Аналіз нематеріальних чинників у розвитку міст та агломерацій 3. Обґрунтування шляхів підвищення економічного потенціалу агломерацій шляхом капіталізації нематеріальних чинників 	2	
15.	Підсумкове заняття	2	
Усього годин		30	4

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	105	114
2.	Виконання контрольної роботи	-	30
Усього годин		105	144

5. Опис методів оцінювання результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивченні дисципліни включають:

1. Поточний контроль роботи здобувача:

- Тестове опитування;
- Усне опитування на практичних заняттях ;
- Виконання завдань на практичних заняттях;
- Участь у круглих столах, ділових іграх, ділових дискусіях та обговореннях.

2. Підсумковий контроль: складання екзамену (письмової та усної компонент)

Письмова компонента:

- Завдання 1-го рівня – розкриття теоретичного питання;
- Завдання 2-го рівня – розкрити зміст питання і поняття, дати визначення, зазначити можливості практичного застосування.
- Завдання 3-го рівня – ситуаційне завдання, у якому зазначені відповідні практичні ситуації.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Максимальна оцінка в балах				
Поточний контроль (ПК) ДФН/ЗФН		Екзаменаційний контроль		Разом за дисципліну
Форми поточного контролю ДФН/ЗФН	Разом за ПК	письмова компонента	усна компонента	
Тестове опитування	5/5	50	10	100
Усне опитування на практичних заняттях	5/5			
Виконання завдань на практичних заняттях	30/2			
Виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми навчання)	-/28			
Разом за ПК	40/40			

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок:

В процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами поточного контролю набрати від 26 до 40 балів.

Окремо додатковими балами (від 5 до 10 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей. Студент, який вчасно до початку екзаменаційної сесії) не виконав контрольної роботи (ЗФН) не допускається до екзамену.

Успішна здача екзамену оцінюється максимум 60 балів. Екзамен складається з письмової та усної компонент. Під час усного спілкування з викладачем здобувач може отримати від 0 до 10 балів за відповідь на запитання екзаменатора.

Оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти здійснюють за 100-бальною шкалою. Методика розподілу та нарахування балів здобувачам вищої освіти регламентована

Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання здобувачів освіти Національного університету «Львівська політехніка». Підсумкова оцінка з кожної навчальної дисципліни, з якої передбачено екзамен, складається з оцінки ПК результатів навчання упродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні Екзаменаційного контролю.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Агломераційні процеси територій» для студентів освітнього рівня «магістр» освітньої програми «Територіальний маркетинг» [Електронний ресурс] / Н.М. Лисяк. – Режим доступу: <http://vns.lp.edu.ua/course/...>

8. Рекомендована література

Базова

1. Білоконь Ю. М. Регіональне планування. Теорія і практика. Логос, 2003. 246 с.
2. Габрель М. М. Просторова організація містобудівних систем: моногр. К.: Видавничий дім А. С. С, 2004. 400 с.
3. Гладкий О., Іщук С. Географія міст. Геоурбаністика: підручник. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: Паливода А. В., 2014. 299 с.
4. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр. Постанова Кабінету міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
5. Дьомін М. М., Маршал Т. М., Габрель М. М. Вимоги та критерії формування міських агломераційних утворень. Досвід Польщі та практика України. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2019. Вип. 5. URL: http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/199548/pdf_17
6. Карий О. І. Комплексний розвиток міст: теорія та методологія стратегічного планування. Монографія. Львів. Вид. НУ «ЛП».2011. 308 с.
7. Макстон Г., Рандерс Й. У пошуках добробуту. Керування економічним розвитком для зменшення безробіття, нерівності та зміни клімату. Київ, 2017. 320 с.
8. Метрополійні функції великих міст України: потенціал розвитку та перспективи реалізації: монографія; ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред. М. І. Мельник. Львів, 2016. 550 с.
9. Плешкановська А. М., Савченко О. Д. Епохи та міста. К.: Ін-т урбаністики, 2019. 264 с.
10. Посацький Б. Основи урбаністики. Частина II: Розпланування та забудова міст. Львів, Видавництво Національного Університету «Львівська Політехніка», 2001. 258 с.
11. Флорида Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними. К.: Наш Формат, 2019. 320 с.
12. Урбанізаційні процеси в Україні у 1989 – 2013. Звіт Світового банку. Україна Огляд Урбанізації 14.09.2016

Допоміжна

13. Florida R. Cities and the Creative Class. New York: Routledge. 2004.
14. O'Sullivan A. Urban economics. 8th ed. p. cm. Includes index. 2012 – 510 p. URL: <https://www.bookdepository.com>
15. Драпіковський О. І., Іванова І. Б. Методика і практика масової оцінки земель великого міста (на прикладі Києва). Український географічний журнал. 1996. № 3. С. 79-91.

16. Європейська Хартія міст II (Маніфест нової урбаністики) (Страсбург, 2008). URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1293215&Site=CM>
17. Єгоров І. Ю., Бойко О. М., Грига В. Ю. Індустріальні парки в Україні: проблеми становлення та перспективи розвитку: монографія; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України», М-во екон. розвитку і торгівлі України, Н. –д. екон. ін-т. К.: 2015. 139 с.
18. Куйбіда В. С. Муніципальне управління: Аспект інформатизації. К.: Знання, 2004. 357 с.
19. Назарук М. М. Львів у ХХ столітті: соціально-економічний аналіз: моногр. Л.: Укр. акад. друкарства, вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 348 с.
20. Рейнерт Е. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними. 2015. Темпора. 444 с.
21. Лисяк Н. М., Габрель М. М., Хром'як Й. Я. Принципи й шляхи розвитку міських поселень регіонів в умовах адміністративно-територіальних трансформацій. Формування ринкових відносин в Україні. 2017. № 12 (199). С. 189-206.

9. Інформаційні ресурси

22. Головне управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.www.ukrstat.gov.ua>
23. Графічні та текстові матеріали Схеми районного розпланування Львівської області. К., 2009.
24. ДБН 360-92. Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень. НДПІ містобудування. К.: Укрархбудінформ, 1993. 107 с.
25. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій». К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, 2019. URL: <http://dbn.co.ua>
26. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/local-budget?id=26000000000>
27. Державний служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
28. Сайт Львівської міської територіальної громади URL: <http://www.city-adm.lviv.ua>
29. Світовий економічний форум. URL: <https://reports.weforum.org>
30. Новобудови України. URL: <https://zabudovnyk.com.ua/uk>
31. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
32. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
33. Рейтинг комфортності міст України. Журнал Фокус. URL: <https://focus.ua>
34. Ринок поводження з побутовими відходами: Аналітична довідка. URL: <https://cdn.regulation.gov.ua>

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017 р., протокол № 35).

11. Уніфікований додаток

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу здобувачів освіти з

інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти. Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки (причини, ініціатори тощо)
1			
...			
N			